

Список використаних джерел

1. Bank of Canada (Banque du Canada). Financial System Survey highlights – 2023. Ottawa: Bank of Canada, 2023. URL: <https://www.bankofcanada.ca/2023/05/financial-system-survey-highlights-2023/>;
2. Afonso G., Curti F., Mihov A. Coming to Terms with Operational Risk. *Liberty Street Economics*, Federal Reserve Bank of New York, 2019. URL: <https://libertystreeteconomics.newyorkfed.org>;
3. Implications of Cyber Risk for Financial Stability / D. Brando та ін. *FEDS Notes*. 2022. Т. 2022, № 3077. URL: <https://doi.org/10.17016/2380-7172.3077>;
4. Bank of England. Systemic Risk Survey Results - 2023 H2. London: Bank of England, 2023. URL: <https://www.bankofengland.co.uk/systemic-risk-survey/2023/2023-h2>;
5. Maurer T., Nelson A. The Global Cyber Threat. *Finance & Development*. 2021. № 1. URL: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2021/03/global-cyber-threat-to-financial-systems-maurer.htm>.

Валявка О. Я., Мельник Р. А., здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії*

Державний біотехнологічний університет, Україна

Логістичне забезпечення та цифрова трансформація агробізнесу: теоретичні аспекти

Система логістичного забезпечення агробізнесу в умовах євроінтеграції передбачає комплексну організацію процесів збору, зберігання, переробки та доставки сільськогосподарської продукції від виробника до кінцевого споживача з урахуванням вимог та стандартів Європейського Союзу [1, 2]. Це включає оптимізацію ланцюгів постачання, впровадження інноваційних технологій для зберігання та транспортування продукції, а також забезпечення якості і безпеки продуктів. Умови євроінтеграції вимагають від агробізнесу адаптації до норм і стандартів ЄС у сфері сільського господарства, зокрема, щодо застосування пестицидів, ветеринарних препаратів, стандартів якості продукції та екологічних норм. Також важливою є інтеграція інформаційних систем для управління логістикою, що дозволяє здійснювати ефективний контроль за переміщенням товарів, а також забезпечувати прозорість і слідування всього ланцюга поставок від поля до столу споживача. Особлива увага в системі логістичного забезпечення агробізнесу приділяється питанням екологічної стійкості та відповідального використання природних ресурсів, що відповідає зростаючим вимогам європейських споживачів та законодавства. Це передбачає інвестиції в сучасні технології, розробку та впровадження інноваційних рішень для підвищення ефективності виробництва і логістики, а також зменшення впливу на довкілля. Таким чином, система логістичного забезпечення агробізнесу в умовах євроінтеграції є ключовим елементом для успішної конкуренції на

* Наукові керівники – А. В. Кучер, д-р екон. наук, старш. досл.; В. С. Мещеряков, канд. екон. наук, доцент.

європейському ринку, забезпечуючи високу якість продукції, ефективність логістичних процесів, відповідність екологічним стандартам і вимогам безпеки.

У системі логістичного забезпечення агробізнесу в умовах євроінтеграції різні компоненти взаємодіють для забезпечення ефективності і надійності логістичних процесів. Послідовність їх взаємодії може варіюватись залежно від конкретної ситуації, але загальний шлях включає низку кроків. Так, інформаційні технології використовуються для збору, обробки та аналізу даних щодо поточного стану ланцюгів постачання та інших логістичних процесів. На основі зібраних даних визначаються потреби в запасах, якими управляють у рамках управління запасами. Фінансове планування в цьому контексті визначає необхідні фінансові ресурси для закупівлі та зберігання запасів. Логістика зберігання відповідає за організацію оптимального зберігання запасів і готової продукції, дотримання стандартів якості та безпеки, а також за забезпеченням швидкого доступу до необхідних товарів.

У контексті логістичного забезпечення цифрова трансформація та кібербезпека стають важливими аспектами для агробізнесу [3, 4]. Цифрові технології, такі як сільськогосподарські дрони та системи Internet of Things (IoT), можуть покращити ефективність виробництва та управління ресурсами. Водночас зростає загроза кібератак, яка може вплинути на системи автоматизації та конфіденційність даних. Для успішної цифрової трансформації важливо інвестувати в навчання персоналу та розвивати партнерства зі спеціалізованими компаніями з кібербезпеки.

Цифрова трансформація в агробізнесі належить до процесу впровадження цифрових технологій та інновацій для покращення всіх аспектів аграрного сектору, включаючи виробництво, управління ресурсами, маркетинг та дистрибуцію. Це охоплює використання таких технологій, як сільськогосподарські дрони, датчики IoT, аналітика даних, штучний інтелект та машинне навчання для збору, аналізу та використання інформації для прийняття рішень. Цифрова трансформація в агробізнесі може включати такі процеси, як автоматизація виробничих процесів, впровадження точного землеробства, моніторинг стану рослин та тварин, прогнозування врожаю, оптимізація використання ресурсів (води, добрив, пестицидів тощо), управління ланцюгом постачання та взаємодія з клієнтами. Головна мета цифрової трансформації в агробізнесі – підвищити продуктивність, зменшити витрати, зробити виробництво екологічно стійким та підвищити конкурентоспроможність галузі в цілому. У свою чергу, кібербезпека в агробізнесі відноситься до заходів, стратегій та технологій, спрямованих на захист інформаційних систем, даних та інфраструктури аграрних підприємств від кіберзагроз. Це включає в себе заходи з попередження, виявлення та реагування на кібератаки, викрадення даних, вразливості в інформаційних системах, шахрайство та інші кіберзлочини, які можуть вплинути на нормальне функціонування аграрних підприємств.

Отже, логістичне забезпечення та цифрова трансформація агробізнесу потребують належного захисту від кіберзагроз, оскільки цифрові технології стають ключовими для виробництва та управління ресурсами в галузі.

Список використаних джерел:

1. Мальцев О. Логістичне забезпечення сталого розвитку аграрного сектора: проектний підхід. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2021. Vol. 5. No. 1. 04. <https://doi.org/10.51599/is.2021.05.01.04>; 2. Kucher L., Kniaz S., Pavlenko O., Yavorska N., Dzvonyk V., Rozmaryna A., Yuzva I. State and prospects of Ukraine's implementation of HACCP to implement EU Directives on food safety. *European Journal of Sustainable Development*. 2021. Vol. 10. No. 3. Pp. 316–331. <https://doi.org/10.14207/ejsd.2021.v10n3p316> ; 3. Kucher L. Impact of digitalization on the management of innovative projects. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce*. 2022. Vol. 45. No. 2. Pp. 16–26. <https://doi.org/10.58246/sjeconomics.v45i2.273>; 4. Kucher L. Implementation of innovation projects in the context of agribusiness 4.0 in Ukraine. *The CAP and national priorities within the EU budget after 2020*: monograph; eds. M. Wigier, A. Kowalski. Warsaw: Institute of Agricultural and Food Economics – National Research Institute, 2018. Pp. 262–278. <https://doi.org/10.30858/pw/9788376587516.20>

Дячук В. А., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії*

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Україна

Управління кредитною політикою комерційного банку

Виникнення та існування кредиту зумовлені розвитком товарногрошових відносин. Його об'єктивна реальність пов'язана з наявністю тимчасово вільних коштів у одних суб'єктів економічних відносин та потребою у фінансових ресурсах для забезпечення своєї життєдіяльності у інших. Цей процес є безперервним, але підвладним впливу різних чинників, пов'язаних із внутрішнім та зовнішнім економічним середовищем.

Діяльність будь-якого банку неможлива без фінансових ризиків, тому ефективність кредитної політики банку заснована на пошуку оптимального балансу ризику і прибутковості його активів. В основі кредитної політики повинна лежати диверсифікація кредитного портфеля, особливо якщо розміри портфеля значні.

Слід зазначити, що не існує єдиної (однакової) кредитної політики для всіх банків. Кожен конкретний банк визначає свою власну політику, враховуючи економічну, політичну, соціальну ситуацію в регіоні його функціонування, беручи до уваги всю сукупність зовнішніх і внутрішніх ризиків, що впливають на роботу конкретного банку (рис. 1).

Варто відзначити, що механізм формування кредитної політики – це сукупність дій та організаційно-економічних прийомів, інструментів впливу, за допомогою яких вводиться в дію процес кредитування [1].

Сукупний ризик банку підвищується, якщо він не має власної кредитної політики, або має кредитну політику невисокої якості або не може довести її

* Науковий керівник - Н.І. Гвоздей канд. екон.наук, доцент